

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/5/2021
Identifikačné číslo spisu: 1214220679
Dátum vydania rozhodnutia: 10.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1214220679.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Blockchain SK s.r.o., so sídlom Bakossova 60, Banská Bystrica, IČO: 44 865 678, zast. LEGAL GROUP, s. r. o., so sídlom Trnavská cesta 27/B, Bratislava, IČO: 47 237 589, proti žalovanému Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Prešovská 48, Bratislava, IČO: 35 850 370, zastúpený ius aegis s. r. o., so sídlom Nedbalova 12, Bratislava, IČO: 36 857 203, o zaplatenie 446.466,77 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 23Cb/133/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Cob/5/2019-354 zo dňa 27. februára 2020, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 23Cb/133/2014-241 zo dňa 28.5.2018 žalobu v prvom výroku zamietol a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.
2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa pôvodne domáhal, aby súd zaviazal žalovaných - spoločnosť 1/ Infra Services, a. s. a 2/ Bratislavskú vodárenskú spoločnosť, a. s., spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 446.466,77eur s príslušenstvom. Žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 3.7.2014, uzavretej medzi ním a spoločnosťou PRIMA INVEST, spol. s r. o. ako postupcom, sa stal vlastníkom pohľadávky voči žalovaným v sume 446.466,77 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel Zmluvu o dielo zo dňa 21.5.2012 (ďalej len „Zmluva“ alebo „zmluva o dielo“) so spoločnosťou Infra Services, a.s. na realizáciu prác údržby trávnatého porastu a odstraňovanie drevín a krovín vo vodárenských objektoch a areáloch v správe subjektu Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. (ďalej aj „BVS“).
3. Žalobca podaním zo dňa 27. decembra 2016 vzal žalobu voči žalovanému 1/ - spoločnosti Infra

Services, a.s., v celom rozsahu späť, súd prvej inštancie preto uznesením č.k. 23Cb/133/2014-193 zo dňa 4.6.2017 konanie voči žalovanému 1/ zastavil.

4. Súd prvej inštancie z dokazovania zistil, že po podpísaní zmluvy o dielo, ešte pred realizáciou prác, došlo medzi pôvodným žalobcom a spoločnosťou Infra Services a.s., k osobnému rokovaniu, kde generálny riaditeľ spoločnosti Infra Services a.s. predstavil vedúceho správy spoločnosti Infra Services a.s. (ďalej len „vedúci“), s tým, že objednávky prác môžu byť realizované aj ústnou formou, avšak len cez vedúceho správy spoločnosti, pričom on jediný je kompetentný, ktorý bude zabezpečovať sprístupňovanie objektov v správe žalovaného (BVS) pri realizácii objednaných prác. Spoločnosť Infra Services, a.s. prostredníctvom vedúceho ústne objednávala práce aj nad rámec zmluvy o dielo, pričom išlo o práce rovnakého charakteru, ale v niekoľkonásobne väčšom finančnom rozsahu. Práce sa realizovali pre ten istý subjekt, uvedený v pôvodnej zmluve o dielo, a práce navyše boli fyzicky vykonané v objektoch v správe spoločnosti BVS. Žalovaná suma predstavovala vykonané navyše práce a služby v objektoch v správe žalovaného (BVS).

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že spoločnosť Infra Services, a.s. si uzatvorením zmluvy o dielo objednala u spoločnosti PRIMA INVEST spol. s r.o. práce, ktoré mali byť vykonané v prospech tretej osoby (BVS), preto zmluvu o dielo posudzoval nie len podľa ust. § 536 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), ale aj podľa ust. § 50 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Ďalej uviedol, že žalobca odvodzoval pasívnu legitímáciu žalovaného od skutočnosti, že práce vykonané mimo rámca zmluvy o dielo uzatvorenej medzi spoločnosťou Infra Services a.s. a spoločnosťou PRIMA INVEST spol. s r.o., boli realizované vo vodárenských areáloch v správe žalovaného, čím malo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu sa na úkor spoločnosti PRIMA INVEST spol. s r.o., ktorá následne pohľadávku postúpila na žalobcu.

6. Podľa súdu prvej inštancie záver o existencii bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného nebolo možné konštatovať. Uviedol, že práce, ktorých zaplata sa žalobca domáhal, boli vykonané nad rámec zmluvy a boli vykonané na základe ústnych objednávok vedúcim, ktorý bol predstavený ako osoba oprávnená konať v mene spoločnosti Infra Services a.s. (§ 15 ods. 1 ObZ), a teda aj ak by vedúci objednal u spoločnosti PRIMA INVEST spol. s r.o. práce týkajúce sa vodárenských areálov v správe žalovaného, ktoré neboli predmetom zmluvy o dielo, tak prijatie objednávky a jej realizáciu by bolo možné považovať za uzavretie novej zmluvy o dielo, ktorá by bola opäť uzavretá medzi Infra Services a.s. a PRIMA INVEST spol. s r.o., a povinnosť uhradiť cenu prác by svedčala výlučne opäť spoločnosti Infra Services a.s., a nie žalovanému.

7. Nemožno vyvodit' povinnosť uhradiť pohľadávky uplatnené žalobcom ani zo skutočnosti, že pracovníci žalovaného tieto práce prevzali a potvrdili ich vykonanie, nakoľko zmluvu v prospech tretieho (§ 50 OZ) je možné uzavrieť iba v prospech tretej osoby, ktorá nie je účastníkom zmluvy. Takáto zmluva nemôže zakladať tretej osobe povinnosti, a tieto tretej osobe nevznikajú ani prijatím plnenia poskytnutého na základe takejto zmluvy, preto za bezdôvodné obohatenie nie je možné považovať plnenie prijaté treťou stranou zo záväzku dojednaného ako záväzok v prospech tretieho. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný nebol nikdy nositeľom povinnosti uhradiť cenu prác, a to bez ohľadu na to, či išlo o práce vykonávané v súlade a v rámci predmetu uzatvorenej zmluvy o dielo, alebo išlo o práce osobitne objednané zamestnancom spoločnosti Infra Services a.s. Vykonané práce nemožno považovať za plnenie poskytnuté bez právneho dôvodu, čo by zakladalo nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného. Keďže žalovaný nebol objednávateľom týchto prác, tak mu nemohla vzniknúť ani povinnosť uhradiť ich cenu podľa ust. § 536 ObZ a nasl.

8. Súd prvej inštancie poukázal na to, že podaním, doručeným súdu 23.5.2018, žalobca zmenil svoje skutkové tvrdenia, keď tvrdil, že práce vykonané spoločnosťou PRIMA INVEST spol. s r. o. nad rámec zmluvy o dielo boli objednávané priamo pracovníkmi žalovaného, a to vedúcimi jednotlivých prevádzok.

Toto posúdil súd prvej inštancie ako zmenu žaloby spočívajúcu v zmene alebo doplnení rozhodujúcich skutočností, pričom túto v súlade s ust. § 143 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) nepripustil, keďže novo uvádzané skutočnosti boli v priamom rozpore s doterajšími skutkovými tvrdeniami žalobu a výsledky doterajšieho konania by nemohli byť podkladom pre rozhodovanie o novej zmenenej žalobe.

9. Navyiac uviedol, že žalobca v konaní nemá aktívnu legitimáciu, ktorú odvodzoval od zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi ním ako postupníkom a spoločnosťou PRIMA INVEST spol. s r. o. ako postupcom. Základným predpokladom postúpenia pohľadávky okrem iného je jej samotná existencia, a teda predmetom postúpenia môže byť len určitá pohľadávka, t.j. právo na plnenie od dlžníka, a táto musí v čase postúpenia existovať. Predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 3.7.2014 malo byť postúpenie pohľadávky vo výške 446.466,77 eur, ktorú mali splniť spoločne a nerozdielne spoločnosť Infra Service, a. s. a žalovaný, avšak takouto pohľadávkou spoločnosť PRIMA INVEST spol. s r. o. nikdy nedisponovala. Spoločnosť Infra Services, a. s. a žalovaný nemohli byť zaviazaní uhradiť spoločnosti PRIMA INVEST spol. s r. o. pohľadávku spoločne a nerozdielne. Táto povinnosť, vychádzajúc aj zo skutkových tvrdení žalobcu, mohla svedčať iba spoločnosti Infra Services, a.s., preto konštatoval, že zmluva o postúpení pohľadávky je podľa ust. § 39 OZ absolútne neplatnou z dôvodu, že jej predmetom bolo postúpenie pohľadávky, ktorou postupca nikdy nedisponoval. Ďalej uviedol, že existenciu pasívnej solidarity pri uplatňovanom nároku medzi spoločnosťou Infra Services, a. s. a žalovaným nebolo možné vyvodiť ani zo skutočnosti, že žalovaný bol vlastníkom 100% akcií spoločnosti Infra Services, a. s., nakoľko obe spoločnosti sú samostatnými právnickými osobami.

10. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom č. k. 4Cob/5/2019-354, zo dňa 27.2.2020, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a so závermi súdu prvej inštancie sa v plnom rozsahu stotožnil.

11. Na doplnenie uviedol, že námietka žalobcu, že zo zmluvy o dielo je zrejmé, že právny predchodca žalobcu sa zaviazal vykonať práce podľa zmluvy výlučne pre pôvodného žalovaného 1/ a nie v prospech tretej osoby, je nedôvodná, pričom sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že zmluva o dielo bola zmluvou v prospech tretej osoby (žalovaného), a teda súd prvej inštancie správne aplikoval okrem ust. § 536 ObZ a nasl. aj ust. § 50 OZ o zmluve v prospech tretej osoby. Žalovaný ako tretia osoba sa stal subjektom zmluvy o dielo konkludentne, prijatím plnenia zo zmluvy, t.j. podpísaním preberacích protokolov, nakoľko týmto so zmluvou o dielo v jeho prospech prejavil súhlas.

12. Podľa odvolacieho súdu žalobca v odvolaní ani v celom konaní neuviedol žiadny relevantný argument, ktorý by vyvracal záver súdu o tom, že zmluva o dielo bola zmluvou v prospech tretej osoby (BVS). Rovnako ani námietka žalobcu, že v zmluve nebol žalovaný označený a vymedzený takým spôsobom, že by právny predchodca žalobcu mohol usúdiť, že je plnenie poskytované v prospech tretej osoby, nebola dôvodná, nakoľko podľa odvolacieho súdu pre platnosť zmluvy v prospech tretieho stačí, ak je osoba určená dostatočne objektívnymi skutočnosťami, na základe ktorých môže byť dodatočne individualizovaná. Táto podmienka bola podľa odvolacieho súdu splnená v čl. 2 bod 2.1 zmluvy o dielo v spojení s prílohou č. 1 zmluvy o dielo.

13. Ako nedôvodnú vyhodnotil tiež námietku žalobcu, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktorým je majetkový prospech spočívajúci vo výkonoch právneho predchodcu žalobcu realizovaných v prospech žalovaného bez právneho dôvodu, nakoľko vedúci správy nemohol v mene pôvodného žalovaného 1/ - spoločnosti Infra Services, a. s., uzavrieť novú zmluvu v prospech tretej osoby. Tu odvolací súd poukázal na to, že zo skutkových tvrdení žalobcu vyplynulo, že práce, vykonávané nad rámec zmluvy o dielo, boli vykonávané na základe ústnych objednávok vedúceho správy. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd poznamenal, že tento bol vedúcim správy spoločnosti Infra Services, a. s., pričom bol predstavený zástupcom právneho predchodcu žalobcu ako osoba oprávnená konať v mene spoločnosti Infra

Services, a. s. Súd prvej inštancie preto správne konštatoval, že ak by vedúci správy objednal u právneho predchodcu žalobcu aj práce nad rámec zmluvy o dielo, bolo by prijatie objednávky a následnú realizáciu týchto prác pôvodným žalobcom možné považovať za uzatvorenie novej zmluvy o dielo medzi spoločnosťou Infra Services a.s. ako objednávateľom a spoločnosťou PRIMA INVEST spol. s r. o. ako zhotoviteľom, a povinnosť uhradiť cenu diela by opätovne svedčala len spoločnosti Infra Services a. s., nakoľko vedúci správy konal v mene tohto subjektu a nie v mene žalovaného.

14. Keďže žalobca plnil v prospech žalovaného na základe objednávok zamestnanca objednávateľa, nešlo o plnenie bez právneho dôvodu a žalovaný nebol nositeľom povinnosti uhradiť mu za to odmenu, nakoľko nebol ani objednávateľom týchto prác, ani sa na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatil. Dôsledkom uvedených skutočností bol právny záver o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v konaní. Ako neopodstatnené považoval odvolací súd tvrdenie žalobcu o existencii pasívnej legitimácie žalovaného, ktoré zakladal na tom, že žalovaný ako jediný získal prospech na úkor žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu. K uvedenému konštatoval, že prospech získaný žalobcom sa zakladá na zmluve v prospech tretej osoby, ktorá takýto prospech pojmovovo predpokladá.

15. Odvolací súd sa tiež stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že z obsahu žalobcom predložených faktúr, z ktorých má vyplývať druh, množstvo a hodnota vykonaných prác, je zrejmé, že ich žalobca vystavil spoločnosti Infra Services, a.s., a neboli adresované žalovanému. Odvolací súd poukázal aj na zmätočnosť tvrdení žalobcu v konaní vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, kde žalobca sám priznal, že sporné práce, resp. výkony boli dodané na základe objednávky vedúceho správy a so súčinnosťou pôvodného žalovaného 1/, pričom práce ako aj ich cena vychádzali zo zmluvy o dielo, a napriek tomu následne tvrdil, že sporné práce boli dodané bez právneho dôvodu a domáhal sa vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného (BVS), ako subjektu, v prospech ktorého boli tieto práce vykonané.

16. Za nedôvodnú považoval odvolací súd i námietku žalobcu, že súd prvej inštancie bez splnenia zákonných podmienok nepripustil zmenu žaloby, resp. rozšírenie skutkových dôvodov. Poukázal na to, že žalobca zmenu žaloby vykonal až podaním zo dňa 22.5.2018, ktorým zmenil a doplnil rozhodujúce skutočnosti uvedené v žalobe. V prejednávanej veci sa však už predtým uskutočnili viaceré pojednávania (dňa 4.6.2015, 17.1.2018, 18.4.2018). Žalobca sa zmeny žaloby domáhal len päť dní pred tým, ako súd prvej inštancie vo veci meritorne rozhodol, pričom v danom čase už súd prvej inštancie mal vykonané dokazovanie listinnými dôkazmi i výsluchom strán. Odvolací súd preto považoval za správny postup súdu prvej inštancie, ktorý nepripustil zmenu žaloby v zmysle ust. § 143 ods. 1 CSP, pretože výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

17. Odvolací súd rovnako za nedôvodnú vyhodnotil aj námietku žalobcu, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy výsluchom svedkov a správcov jednotlivých stredísk žalovaného. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 185 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Bolo vecou uváženia súdu, ktoré z navrhnutých dôkazov sa rozhodne vykonať, pričom súd prvej inštancie v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP vysvetlil, prečo navrhnuté dôkazy nevykonal.

18. Stotožnil sa aj s právnym názorom súdu prvej inštancie, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 3.7.2014, uzavretá medzi spoločnosťou PRIMA INVEST, spol. s r.o. ako postupcom a EURO consulting, s.r.o. (aktuálny názov Blockchain SK s.r.o.) ako postupníkom, ktorej predmetom malo byť postúpenie pohľadávky vo výške 446.466,77 eur, ktorú mali splniť spoločne a nerozdielne spoločnosť Infra Services, a. s. a žalovaný, je v zmysle ust. § 39 OZ absolútne neplatná z dôvodu, že jej predmetom bolo postúpenie pohľadávky, ktorou postupca nikdy nedisponoval. Odvolací súd dodal, že i v prípade pripustenia správnosti argumentácie žalobcu o použití ust. § 41 OZ, v zmysle ktorého by bola neplatnou len časť úkonu, týkajúca sa solidarity dlžníkov, by toto nemalo žiadny vplyv na rozhodnutie vo veci,

nakoľko sú dané ďalšie dôvody na zamietnutie žaloby.

19. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keďže odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a zároveň z ust. § 421 písm. a/ a b/ CSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a od otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. aby zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu. Zároveň žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania.

20. Dovolateľ vadu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP videl v nasledovných skutočnostiach:

- v porušení práva na prístup k súdu ako dôsledok nesprávneho posúdenia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu,
- v porušení zásady kontradiktórnosti konania ako dôsledok nevykonania navrhnutých dôkazov,
- v porušení práva na spravodlivý proces ako dôsledok nepripustenia zmeny žaloby bez splnenia zákonných podmienok,
- v porušení zákazu prekvapivých rozhodnutí,
- vo vydaní rozhodnutia na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a bez riadneho odôvodnenia.

21. Porušenie práva na prístup k súdu (ako dôsledok nesprávneho posúdenia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu) dovolateľ videl v tom, že odvolací súd sa stotožnil s právny názorom súdu prvej inštancie, že žalobca existenciu svojej aktívnej legitímácie odvodzoval od zmluvy o postúpení pohľadávky, a že v konaní existenciu aktívnej legitímácie nepreukázal. Dovolateľ má za to, že zmluva o postúpení pohľadávky obsahuje všetky zákonom požadované atribúty pre platnosť zmluvy. Uviedol, že oznámenie postupcu bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Poukázal na rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR, pod č. R 119/2003, z ktorého vyplýva, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení alebo jej neexistenciu. Uviedol, že súdy nižšej inštancie sa pri posudzovaní aktívnej vecnej legitímácie odklonili od daného rozhodnutia, keď posudzovali ako predbežnú otázku platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, pričom na základe takéhoto nesprávneho postupu dospeli k názoru, že zmluva o postúpení je absolútne neplatná, čoho následkom je neexistencia aktívnej legitímácie žalobcu v konaní. Nakoľko súdy nižšej inštancie nesprávnym právnym posúdením veci dospeli k záveru, že žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou, došlo k porušeniu práva žalobcu na prístup k súdu

22. K porušeniu zásady kontradiktórnosti konania ako dôsledku nevykonania navrhnutých dôkazov došlo tým, že súd prvej inštancie nevykonával výsluch navrhnutých svedkov napriek tomu, že ich výpovede by v konaní mohli preukázať podstatné skutkové tvrdenia, ktoré by prispeli k náležitému zisteniu skutkového stavu veci. Ich nevykonaním následne súd pri rozhodovaní vo veci vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu, čím došiel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie riadne nezdôvodnil, prečo nevykonával žalobcom navrhované dôkazy, čím narušil princíp kontradiktórnosti konania, prejednací princíp a princíp rovnosti zbraní, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Namietané porušenie práva na spravodlivý proces ako dôsledok nepripustenia zmeny žaloby bez splnenia zákonných podmienok a porušenie práva na riadne odôvodnenie rozsudku videl dovolateľ v

skutočnosti, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 28.5.2018 vyhlásil uznesenie, ktorým nepripustil zmenu žaloby, spočívajúcu v zmene a doplnení rozhodujúcich skutočností uvedených v žalobe, ktorá bola podľa názoru súdu obsiahnutá v podaní žalobcu zo dňa 22.5.2018. Podľa žalobcu jeho vyjadrenie nemožno posudzovať ako zmenu žaloby, a toto posúdenie je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, podľa ktorého nejde o zmenu návrhu podľa ust. § 95 ods. 1 OSP, ak žalobca po začatí konania ním uvádzané skutočnosti v návrhu na začatie konania doplní o ďalšie skutočnosti, ktorými odôvodňuje ním uplatnený nárok (s poukazom na rozsudok sp. zn. 2Obdo/13/1998 - R 38/1999). Dovolateľ je toho názoru, že neboli tiež naplnené podmienky na nepripustenie zmeny žaloby podľa ust. § 143 ods. 1 CPS, nakoľko do doručenia písomného podania žalobcu súd neoboznamoval účastníkov so žiadanými listinnými dôkazmi, ani nebolo vykonané žiadne dokazovanie, ktorého výsledky by nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. Súd prvej inštancie tak bez splnenia zákonných podmienok nepripustil rozšírenie skutkových dôvodov, resp. nevezal na vedomie argumentáciu žalobcu, pričom takýmto nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

24. Súd prvej inštancie sa mal tiež v konaní odkloniť vo svojich úvahách od tvrdení strán v zásadných a rozhodujúcich skutočnostiach, z ktorých vychádzal pri svojom rozhodovaní, pričom strany sporu so svojím názorom počas konania neoboznámil a odňal tak žalobcovi právo na riadne uplatnenie prostriedkov procesného útoku, resp. procesnej obrany, keď sa k názoru súdu nemohol pred vydaním rozhodnutia vyjadriť, ani predložiť dôkazy, resp. uplatniť iné procesné prostriedky na svoju obranu.

25. Za prekvapivý považoval záver súdu prvej inštancie o uzatvorení zmluvy o dielo ako zmluvy v prospech tretej osoby. Táto právna kvalifikácia bola v rozpore s tvrdeniami strán a vykonaným dokazovaním, nakoľko ak by žalobca platne uzatvoril so spoločnosťou Infra Services, a.s. zmluvu o dielo, ktorej obsahom mali byť práce nad rámec zmluvy o dielo, nemohlo sa jednáť o zmluvu v prospech tretej osoby. Právna kvalifikácia, ktorú si osvojili konajúce súdy, sa odlišovala od tvrdení a argumentácie strán v konaní, pričom strany s týmto právnym názorom súdu neboli v konaní oboznámené, a tak nemohli uplatniť prostriedky procesnej obrany, ktorým by tieto závery súdu vyvrátili. Na základe uvedeného došlo k vydaniu prekvapivého rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom absentovalo riadne odôvodnenie a náležité vysporiadanie sa s relevantnými skutočnosťami.

26. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodil aj z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Dovolateľ za otázku, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť, považoval to, či relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšie zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Odvolací súd sa mal odkloniť od uvedenej otázky tým, že sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý ako predbežnú otázku posudzoval neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a následne na základe toho posudzoval aktívnu legitímáciu žalobcu. Dovolateľ opätovne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001 (R 119/2003), k uvedenému poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31 Cdo/1328/2007. Uviedol, že súdy nižšej inštancie nesprávnym právnym posúdením vecí, v rozpore s ustálenou súdnou praxou, dospeli k záveru, že žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou v spore, čoho následkom bolo zamietnutie žaloby.

27. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP mala byť daná tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od otázky, ktorá v rozhodovacej praxi ešte nebola vyriešená. Touto otázkou podľa dovolateľa je, či funkcia vedúceho správy je takou činnosťou, pri ktorej obvykle dochádza k uzatváraniu zmlúv za právny subjekt, ktorých obsahom sú práce v hodnote 446.466,77 eur, a to bez splnenia povinnosti vykonať verejné obstarávanie v zmysle príslušných právnych predpisov.

28. Žalobca sa nestotožnil s názorom súdov nižšej inštancie, že vedúci správy spoločnosti Infra Services, a.s., bol oprávnený konať v mene spoločnosti podľa ust. § 15 ods. 1 ObZ.

Podľa žalobcu odvolací súd nesprávne dospel k záveru, že vedúci správy spoločnosti Infra Services a.s. bol oprávnený uzatvárať v mene spoločnosti novú zmluvu o dielo, zároveň v prospech tretej osoby, ktorej predmetom boli práce v hodnote 446.466,77 eur, a ktoré mali byť predmetom verejnej súťaže v rámci verejného obstarávania, a to s ohľadom na to, že sa jedná o nadlimitnú zákazku. K uvedenému dovolateľ poukázal aj na vady dokazovania, nakoľko súd prvej inštancie nepripustil vykonanie dokazovania - výsluchu vedúceho správy spoločnosti.

29. Dovolateľ mal za to, že medzi spoločnosťou Infra Services, a.s., a právnym predchodcom žalobcu, nedošlo a ani nemohlo dôjsť k uzatvoreniu platnej zmluvy o dielo, ktorej predmetom mali byť samostatné práce nad rámec zmluvy o dielo, nakoľko vedúci správy spoločnosti nebol oprávnený na uzatvorenie takejto zmluvy v mene spoločnosti Infra Services, a.s. Závery o uzatvorení zmluvy o dielo, ktorá mala byť aj zmluvou v prospech tretieho, považuje dovolateľ za nesprávne aj vzhľadom na rozpor transakcie takéhoto charakteru s ustanoveniami Obchodného zákonníka o zákaze vrátenia vkladu (§ 67j ods. 2 ObZ). Zmluva v prospech tretieho, ktorú by uzatvorila spoločnosť Infra Services, a.s. v prospech tretej osoby (svojho jediného akcionára), by napĺňala ustanovenia o zákaze vrátenia vkladov a poskytovania plnenia bez primeraného protiplnenia, ktoré by bolo poskytnuté spoločnosťou v prospech jej jediného akcionára. Právny poriadok takýto typ transakcií neaprobuje, výslovne ich odmieta, považuje ich za nežiadúce a tieto zakazuje.

30. Záverom dovolateľ uviedol, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vec, keď dospel k záveru, že nie je daná aktívna legitímácia žalobcu v konaní, a tiež ohľadom neexistencie bezdôvodného obohatenia žalovaného, ako dôsledok jeho právneho názoru, že práce, ktoré boli právnym predchodcom žalobcu vykonané v prospech žalovaného, boli vykonané na základe novej, samostatnej, ústne uzatvorenej zmluvy o dielo ako zmluvy v prospech tretej osoby, ktorú mal v mene spoločnosti Infra Services, a.s. uzatvoriť zamestnanec v pozícii vedúceho správy spoločnosti. K uvedenému poukázal na rozhodnutie R 25/1986, z ktorého vyplýva, že aj keby si výkony neobjednal priamo žalovaný, bezdôvodné obohatenie na jeho strane vzniklo, nakoľko nie je dôležitá subjektívna stránka obohateného, teda či vzniklo obohatenie jeho zavinením, ale stačí že k obohateniu skutočne došlo.

31. Žalovaný dovolanie žalobcu označil za účelové a zjavne nedôvodné.

Poukázal na odporujúce si tvrdenia žalobcu v dovolaní a na správne závery súdov nižšej inštancie, ktoré podali odpovede na všetky relevantné otázky a námietky žalobcu. Dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

32. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, pričom zotrval na svojich argumentoch obsiahnutých v podanom dovolaní.

33. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací v zmysle ust. § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť (§ 447 písm. f/ CSP).

34. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

35. Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil

strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

36. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

37. Podľa ustanovenia § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

38. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

39. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

40. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

41. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

42. Podľa ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

43. Pokiaľ sa odvolací súd po preskúmaní veci a napadnutého rozhodnutia stotožní s názorom vysloveným súdom prvej inštancie bez toho, aby vytkol obsah odôvodnenia rozsudku, nemožno túto skutočnosť považovať za vadu, ktorá by napĺňala predpoklady zákonom stanoveného dovolacieho dôvodu len preto, že sporová strana s rozhodnutím nesúhlasí. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

44. Za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojim postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zjavné dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy. Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej

a zdôvodnenej právnej argumentácie nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K námietke nesprávneho vyhodnotenia aktívnej legitímácie žalobcu v konaní

45. Žalobca považoval za procesnú vadu v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP nesprávny právny záver súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu v otázke jeho aktívnej legitímácie v konaní. Záver súdu o tom, či žalobca je v konaní aktívne legitímovaný predstavuje otázku spadajúcu pod právne posúdenie veci. Prípadný nedostatok vecnej legitímácie (či už aktívnej alebo pasívnej) nezakladá vadu v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP. V takomto prípade nejde o nesprávny procesný postup súdu. Vecná legitímácia je totiž stav vyplývajúci z hmotného práva (nie procesného práva) a procesným následkom jej nedostatku je zamietnutie žaloby. Nesprávne posúdenie tejto otázky môže byť preto uplatnené len v rámci dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 432 CSP (R 54/2012, R 43/2003).

46. Vo vzťahu k aktívnej a pasívnej vecnej legitímácii dovolací súd odkazuje na svoju už ustálenú judikatúru. Už z rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/205/2009 vyplýva, že „Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevyсловí, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal.“

47. V rozsudku sp. zn. 3Cdo/192/2004 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

48. Námietka dovolateľa týkajúca sa odňatia možnosti konať pred súdom, čím došlo k odopretiu spravodlivého procesu, súvisí s jeho tvrdením, že súdy nesprávne posúdili jeho aktívnu vecnú legitímáciu v konaní tým, že skúmali platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, odkloniac sa zároveň od ustálenej judikatúry.

49. Dovolateľ v stručnosti tvrdí, že jeho aktívna vecná legitímácia v konaní je nespochybniteľná tým, že boli splnené podmienky postúpenia pohľadávky, a toto bolo zároveň riadne oznámené dlžníkovi postupníkom. Dovolací súd tu však musí dovolateľovi ozrejmiť základné pojmy, keď si tento zjavne

zamieta procesnú legitímáciu a vecnú legitímáciu, zmiešavajúc tak pojmy nesúvisiace. Pretože podľa jeho premisy by stačilo získať postúpením akúkoľvek neexistujúcu pohľadávku a tým by sa získalo právo (vecná legitímácia, hmotnoprávny vzťah).

50. V predmetnej veci súdy (navyše, konštatujúc túto skutočnosť len na margo, nad rámec zásadných dôvodov zamietnutia žaloby) zdôraznili, že keď predmetom postúpenia pohľadávky na žalobcu bola pohľadávka, ktorá bola v konaní zistená ako neexistujúca (teda, že pôvodný žalobca voči žalovanému žiadne právo nemá a tento voči nemu nemá žiadnu hmotnoprávnu povinnosť), potom ani nemohla byť postúpená, teda zmluva o postúpení nemôže byť platná, keď nemá predmet, právo spôsobilé byť predmetom postúpenia.

51. Dovolací súd zdôrazňuje (s poukazom na vyššie citovanú judikatúru), že v civilnom sporovom konaní procesná legitímácia je spôsobilosť byť stranou, t.j. žalobcom resp. žalovaným. (Za určitých podmienok sa procesná spôsobilosť môže týkať aj ďalších subjektov, napr. zúčastnenej osoby, intervenienta). Strana disponujúca dostatočnou procesnou subjektivitou je zároveň aktívne alebo pasívne v konaní legitimovaná, pričom nedostatok určitej procesnej podmienky nie je vadou žaloby z hľadiska jej správnosti či úplnosti, keďže vo vzťahu k procesným podmienkam súd odstraňuje vady žaloby podľa § 128 a 129 CSP. Medzi podmienky konania však nemôže patriť nedostatok aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie, kedy subjekt nie je nositeľom práva či povinnosti, o ktoré v konaní ide, pretože tento nedostatok je dôvodom na zamietnutie žaloby (nie na zastavenie konania ako je to v prípade nesplnených procesných podmienok). V tomto prípade sa tak aj stalo - žaloba bola zamietnutá. Vecná legitímácia je teda základný predpoklad úspešnosti žaloby, je to stav vyplývajúci z hmotného práva, teda stav, ak tvrdený subjekt je aj skutočným nositeľom hmotnoprávnej povinnosti alebo práva.

52. Samozrejme, relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu procesnú legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky; súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení; dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie; to by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník (už konštantná judikatúra formovaná najmä uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/210/2001 zo dňa 11. 06. 2003, R 119/2003). Neskoršia súdna prax sa odklonila od uvedeného názoru len v tom zmysle, že dlžník je oprávnený domáhať sa skúmania platnosti postúpenia, ak zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá v rozpore so zákonom, kedy nie je rozhodujúce, či mu postúpenie oznámil postupca alebo preukázal postupník (rozsudok sp. zn. 1Cdo/76/2007 zo dňa 28. 01. 2009, R 46/2009; zhodne Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. IV. ÚS/337/2012).

53. Vo veci prejednávanej nik nespochybnil proces postúpenia, t.j. platnosť zmluvy samotnej z pohľadu jej účastníkov, pričom predmetom konania bolo skúmanie práva obsiahnutého v zmluve o postúpení, keďže toto právo mohlo založiť oprávnenie žalovanú povinnosť od žalovaného vymáhať. Pokiaľ právo žalobca neosvedčil, potom neosvedčil, že je držiteľom hmotného práva, a teda jeho žaloba musela byť logicky zamietnutá ako nedôvodná.

54. Nik teda dovolateľovi neodňal právo zúčastniť sa na procese ako žalobca, jeho vec bola prejednaná a súdy svoje rozhodnutia riadne odôvodnili. Námietke dovolateľa vo vzťahu k tvrdenému odňatiu práva z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia jeho aktívnej vecnej legitímácie teda nemožno vyhovieť.

Námietka nevykonania dôkazov

55. Dovolateľ vadu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP videl v porušení zásady kontradiktórnosti z dôvodu nevykonania ním navrhnutých dôkazov súdom prvej inštancie a odvolacím súdom. K uvedenej vade malo dôjsť nesprávnym procesným postupom, ktorý predchádzal napadnutému rozsudku odvolacieho súdu potvrdzujúceho rozsudok súdu prvej inštancie, keď súd prvej inštancie ani odvolací súd nevykonali podľa dovolateľa kľúčový dôkaz - výsluch svedkov a vedúcich jednotlivých prevádzok žalovaného, v ktorých boli práce vykonávané.

56. V súvislosti s namietanými nedostatkami vo vykonanom dokazovaní, dovolací súd zdôrazňuje, že súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložila strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov majú byť súčasťou rozsudku.

57. Dovolací súd konštatuje, že už v judikáte R 37/1993 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3-4/1993, ktorý je aplikovateľný aj od 1. júla 2016 pre konania podľa CSP, najvyšší súd uviedol, že „nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom.“

58. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčené (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať.

59. K súdom zamietnutému vykonaniu dokazovania dovolací súd uvádza, že súd môže zamietnuť vykonanie navrhnutého dôkazu v konaní, v prípade zamietnutia vykonania dôkazu o tom vydá uznesenie do zápisnice o pojednávaní, následne dôvody, prečo tak urobil, uvedie v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej. Oba konajúce sudy nižšej inštancie sa so skutočnosťou nevykonania navrhovaných dôkazov v odôvodnení svojich rozhodnutí riadne vysporiadali. Dovolací súd v tomto postupe nevzhliadol prvok arbitrárnosti či postup ukracujúci žalobcu na jeho procesných právach a táto námietka dovolateľa teda vzhľadom na uvedené nie je dôvodná.

60. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

Námietka nesprávneho procesného postupu nepripustením zmeny žaloby

61. Porušenie práva na spravodlivý proces videl dovolateľ aj v nepripustení zmeny žaloby bez zohľadnenia zákonných podmienok. Ohľadom odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, je bez pochyb, že v jeho rámci bola ako kľúčový argument na podporu nepripustenia zmeny žaloby označená nepoužiteľnosť výsledkov skoršieho konania pre konanie o zmenenej žalobe, teda to, čo ako dôvod takéhoto rozhodnutia uvádza samotný zákon. Súd prvej inštancie konštatoval, že novo uvádzané skutočnosti v podaní doručenom súdu 23.5.2018, boli v priamom rozpore s doterajšími skutkovými tvrdeniami žalobcu a na ich preukázanie výsledky vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi nemožno využiť. Vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu, aj tu bolo rozhodujúce stotožnenie sa odvolacieho súdu s nepripustením zmeny žaloby súdom prvej inštancie konštatujúc, že vo veci sa uskutočnili viaceré pojednávania a v danom čase mal súd už vykonané dokazovanie listinnými dôkazmi i výsluchom strán. Poukázal na účelovosť konania žalobcu, ktorý sa zmeny domáhal po tom, ako súd prvej inštancie oboznámil strany o svojom predbežnom právnom posúdení veci a len pár dní pred tým, než súd prvej inštancie vo veci rozhodol.

62. Dovolací súd podotýka, že tvrdené porušenie práva na spravodlivý proces prijatím uznesenia o nepripustení zmeny žaloby je v dovolaní samotným žalobcom spochybnené, keď v bode 24 dovolania uvádza, že jeho podanie z 22.5.2018 nie je návrhom na zmenu žaloby, a následne v bode 29 výslovne uvádza, že v konaní neboli naplnené podmienky pre nepripustenie zmeny žaloby podľa ust. 143 ods. 1 CSP, pretože súd účastníkov neoboznamoval so žiadnymi listinnými dôkazmi, ani s ničím, čo by nemohlo byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. Teda (vnútorne rozporne) tvrdí, že zmenu nenavrhol, ale zamietnutie jeho návrhu je odňatím možnosti konať pred súdom. Tu len dovolací súd stručne uvádza, že tento postup súdu prvej inštancie, akokoľvek by bol alebo nebol procesne správny, na priebeh konania nemal absolútne žiaden vplyv. So všetkými okolnosťami priebehu konania sa konajúce súdy vysporiadali, pričom len konštatovanie toho, že zmenu súd nepripúšťa, v konečnom dôsledku znamenalo len to, že nepristúpil k ďalším návrhom žalobcu na vykonanie dokazovania, s čím sa zároveň preskúmateľným a zrozumiteľným spôsobom v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žiaden zo súdov nižšej inštancie konanie vytýkanou vadou zmätočnosti v skutočnosti nezaťažil.

Námietka prekvapivého a nedostatočne odôvodneného rozhodnutia

63. Ohľadom dovolateľom namietaného vydania prekvapivého rozhodnutia, dovolací súd uvádza, že o tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, keď odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch, ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným právnym záverom odvolacieho súdu nemá strana sporu možnosť vyjadrovať sa, právo argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné.

64. Princíp právnej istoty znamená, že strany môžu predvídať obsah súdneho rozhodnutia v konkrétnej právnej veci. O nečakané (prekvapivé) rozhodnutie odvolacieho súdu ide vtedy, ak sa odvolací súd v rozhodujúcich okolnostiach odklonil od rozhodnutia súdu prvej inštancie alebo ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným právnym záverom odvolacieho súdu nemá strana sporu možnosť vyjadrovať sa, právo argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné. V súvislosti s touto námietkou dovolací súd konštatuje, že v danom prípade nemožno rozhodnutie odvolacieho súdu považovať za prekvapivé.

65. Do práva na spravodlivý proces nepochybne patrí právo sporovej strany na preskúmateľné a dostatočne odôvodnené súdne rozhodnutie, s náležitosťami vyžadovanými zákonnou úpravou procesného práva (sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Na to aby odôvodnenie rozhodnutia spĺňalo všetky zákonom požadované náležitosti nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument sťažovateľa. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgias c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

66. V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 220 ods. 2 CSP).

67. Z rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, stotožňujúc sa so závermi súdu prvej inštancie, že zmluva o postúpení pohľadávky medzi pôvodným žalobcom a spoločnosťou Blockchain SK a.s. ako postupníkom, predmetom ktorej malo byť postúpenie žalovanej pohľadávky, ktorú mali spoločne a nerozdielne plniť pôvodne žalovaný 1/ spoločnosť Infra Services a.s. a žalovaný (BVS), je podľa ust. § 39 OZ absolútne neplatná, nakoľko predmetom bolo postúpenie neexistujúcej pohľadávky. Odvolací súd sa vyjadril ku všetkým podstatným a pre posúdenie veci relevantným odvolacím námietkam, a nie je mu možné vytýkať, že sa vo svojom rozhodnutí v odôvodnení dostatočne nevysporiadal s argumentáciou sporových strán, resp. žalobcu. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa s odvolacími námietkami žalobcu precízne zaoberal, tieto zhodnotil a dostatočne objasnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

68. Dovolací súd konštatuje, že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí. Rozhodnutie obsahuje zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalovaného. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán k prerokovávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery.

69. Najvyšší súd má za to, že skutkové a právne závery súdov nižších inštancií nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 220 ods. 2 CSP). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

70. Dovolací súd pripomína konštatovanie ústavného súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014 a tiež IV. ÚS 279/2018). Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za procesnú vadu konania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania ani podľa ust. § 421 ods. 1 CSP.

71. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam a nie je ho možné považovať za nedostatočne odôvodnené, arbitrárne, resp. svojvoľné.

Námietka nedostatočného, resp. nepreskúmateľného rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, preto v posudzovanom prípade nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorá by znamenala porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces.

K dovolacím dôvodom podľa ust. § 432 CSP

72. Dovolateľ prípustnosť dovolania zároveň vyvodzoval aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

73. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ust. § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

74. Dovolanie prípustné podľa ust. § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

75. Žalobca ako právnu otázku v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP formuloval, či relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Zároveň poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/210/2001 (R 119/2003). K takto nastolenej otázke najvyšší súd konštatuje, že na jej riešení odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie. Kľúčovou otázkou od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo to, či postupca informoval dlžníka o postúpení pohľadávky, pričom je zrejmé, že tak učinil (čl. 5 a 6

spisu). Kľúčovým bolo konštatovanie neexistencie postúpenej pohľadávky voči žalovanému, a s tým spojená absencia vecnej legitímácie žalobcu voči tomuto žalovanému. Žalovanému (BVS) nikdy nesvedčala povinnosť plniť žalobcovi, túto povinnosť mala výlučne spoločnosť Infra services a.s. ako objednávateľ zo zmluvy o dielo. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie na vyššie uvedených záveroch, možno preto uzavrieť, že takto žalobcom položená otázka nepredstavovala kľúčovú otázku, na základe ktorej by odvolací súd založil svoje rozhodnutie - nebola teda pre jeho právne závery otázkou podstatnou. Navyše, túto námietku v súvislosti s tvrdým porušením práva na spravodlivý proces, už dovolací súd žalobcovi objasnil vyššie.

76. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP na vyriešenie právnej otázky „či funkcia vedúceho správy je takou činnosťou, pri ktorej obvykle dochádza k uzatváraniu zmlúv za právny subjekt, ktorých obsahom sú práce v hodnote 446.466,77 eur, a to bez splnenia povinnosti vykonať verejné obstarávanie v zmysle príslušných právnych predpisov“, ktorá podľa názoru dovolateľa nebola vyriešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

77. Podľa názoru dovolacieho súdu žalobca otázku vymedzil spôsobom, ktorý by vyžadoval revíziu skutkových zistení odvolacieho súdu. Jeho námietky totiž nesmerujú k tomu, že by odvolací súd nesprávne interpretoval ustanovenie § 15 Obchodného zákonníka. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že odvolací súd z vykonaného dokazovania nezistil správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdil vo vzťahu k otázke konania vedúceho správy spoločnosti Infra Services a.s. a jeho oprávnenia ústne objednávať práce v súvislosti zo zmluvou o dielo u žalobcu, nejedná sa o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné, resp. nesprávne zistenie skutkového stavu.

78. Dovolací súd skúmajúc dovolateľove tvrdenia konštatuje, že vo vzťahu k tvrdeniu, že súdy nesprávne vyhodnotili, že prostredníctvom vedúceho správy spoločnosti Infra Services a.s. došlo k uzavretiu novej zmluvy o dielo, k čomu tento nemal oprávnenie, tak takéto tvrdenie nemá oporu v preskúmaných rozhodnutiach. Súdy oboch inštancií jednoznačne vyhodnotili skutkový stav tak, že došlo medzi pôvodným žalobcom a žalovaným 1/ (Infra Services a.s.) k uzavretiu zmluvy o dielo, ktorá má charakter zmluvy v prospech tretieho, a to žalovaného (pôvodne žalovaného 2/). Tento ich záver má pevnú oporu v samotných žalobných tvrdeniach dovolateľa, ktorý doložil ako základ tvrdeného nároku zmluvu o dielo, z ktorej tento charakter zmluvy vyplýva.

79. Súdy zrozumiteľne vysvetlili, prečo na ich úvahy nemôže mať vplyv výsluch ďalších svedkov, osvedčujúcich nesporné skutočnosti, a to vykonanie prác, za ktoré žiada žalobca zaplatiť, v prospech žalovaného. Tento fakt súdy vyhodnotili ako prirodzený znak zmluvy v prospech tretieho podľa ust § 50 OZ. Správne tiež vymedzili, že typickým znakom tejto zmluvy je to, že ten, v koho prospech sa uzatvára, je zároveň tým, komu z tejto zmluvy nijaká povinnosť nemôže vzniknúť.

80. Dovolací súd tu podotýka, že občiansky zákonník koncepciou zmluvy v prospech tretieho, ktorá sa nepovažuje za zmluvný typ, ale podobne ako spotrebiteľské zmluvy za určitý režim, pripúšťa, aby zo zmluvy uzatvorenej medzi dvomi zmluvnými stranami vznikli práva aj pre inú osobu, ako je zmluvná strana. Takémuto režimu zodpovedá aj v konaní predložená zmluva o dielo a z vykonaného dokazovania súdy správne ustálili vznik práv a povinností výlučne medzi účastníkmi zmluvy o dielo ako zhotoviteľom a objednávateľom.

81. Tu neobstojí ani námietka dovolateľa, že súdy hodnotením tejto zmluvy nesprávne dospeli k tomu, že došlo k vzniku nových zmlúv a tieto ich úvahy majú spočívať na nesprávnom závere o rozsahu oprávnení vedúceho správy. Súd prvej inštancie len hypoteticky, formulujúc svoju úvahu podmienovacím spôsobom, formuloval dovetok toho, čo by mohlo byť dôsledkom navrhovaného (súdom zamietnutého) dokazovania ďalšími svedkami,

a to stav, že by mohlo opäť len dôjsť k potvrdeniu skutočnosti, že by vzťah vznikol výlučne medzi tými, ktorí by potenciálne novú zmluvu o dielo zatvárali, a to osobami odlišnými od žalovaného samotného (v bode 28 rozsudku súdu prvej inštancie sa výslovne uvádza nasledovne: „..... Pokiaľ by teda pán Marián Gallé objednal u spoločnosti PRIMA INVEST, spol. s r.o. aj práce týkajúce sa vodárenských areálov v správe žalovaného, ktoré neboli predmetom Zmluvy o dielo z 21.05.2012, bolo by prijatie objednávky a následnú realizáciu týchto prác spoločnosťou PRIMA INVEST, spol. s r.o. možné považovať iba za uzatvorenie novej zmluvy o dielo, ktorá by bola opäť uzatvorená medzi spoločnosťou Infra Services, a.s. ako objednávateľom a spoločnosťou PRIMA INVEST, spol. s r.o. ako zhotoviteľom.

V takomto prípade by samozrejme povinnosť uhradiť cenu prác svedčila opäť práve a výlučne spoločnosti Infra Services, a.s., nakoľko pán Marián Gallé konal práve v mene tejto spoločnosti a nie v mene žalovaného.“) V žiadnom prípade nemožno z uvedeného dovodiť, že súdy vyhodnotili z vykonaného dokazovania vznik novej zmluvy, odlišnej od zmluvy v konaní doloženej samotným žalobcom, na ktorú nadväzujú aj faktúry uplatnené voči žalovanému 1/, voči ktorému však konanie bolo zastavené.

82. Nijako tu nemôže mať vplyv na úvahu súdu dovolateľom uvádzané opomenutie súdov skúmať pohľadom vedúceho správy žalovaného 1/, ktorý mal vykonané práce dojednávať. Takéto tvrdenie je mimo akejkolvek úvahy spôsobilej zvrátiť výsledok procesu, rovnako ako až v dovolaní uvádzané tvrdenia týkajúce sa potreby vysporiadať sa s vnútornými vzťahmi medzi žalovanými 1/ a 2/, resp. skúmanie úpravy vrátenia vkladu podľa ust. § 67j ObZ.

83. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v zmysle ustanovenia § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Základnými odvolacími námietkami žalovaného sa odvolací súd podrobne zaoberal v odôvodnení svojho rozhodnutia napriek tomu, že už rozhodnutie súdu prvej inštancie dalo odpovede na odvolacie námietky žalovaného. Skutkovým základom každého súdneho rozhodnutia je súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva posúdením (vyhodnotením) skutkových poznatkov, ktoré získava najmä dokazovaním. Dôkaz slúži na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých nesie účastník dôkazné bremeno. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Spôsob vykonávania dokazovania a vykonania alebo nevykonania toho-ktorého dôkazného prostriedku však určuje súd v závislosti od toho, či jeho vykonanie je relevantné a efektívne pre rozhodnutie sporu vo väzbe aj na ďalšie dôkazné prostriedky, ktoré boli vykonané a či tieto sú postačujúce pre rozhodnutie sporu po vecnej stránke.

84. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že právna otázka tak, ako je formulovaná a vyplýva z obsahu dovolania, nepredstavuje otázku zameranú na interpretáciu alebo aplikáciu konkrétneho zákonného ustanovenia tak, ako to predpokladá ust. § 421 ods. 1 CSP, ale sa jedná o skutkovú, predovšetkým hypotetickú otázku, ktorú dovolací súd nie je oprávnený riešiť, navyše, s prvkami tvrdení, ktoré neboli doposiaľ v riešenej veci vznesené. Dovolateľ totiž v dovolaní uviedol aj argumenty celkom nové, doposiaľ v konaní neprednesené (argumentácia týkajúca sa pravidiel o verejnom obstarávaní a zákaze vrátenia vkladu), ktoré predstavujú novoty v dovolacom konaní, ktorých uplatnenie nie je v rámci dovolania prípustné a dovolací súd nie je povinný sa nimi zaoberať. V súlade s § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. Vychádzajúc z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku dovolací súd konštatuje, že tzv. novoty nie sú v dovolacom konaní prípustné, pretože dovolanie

je mimoriadny opravný prostriedok a režim koncentrácie sporu nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt. Podľa § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a preto skutkovým podkladom pre rozhodnutie dovolacieho súdu môžu byť len tie skutočnosti a dôkazy, ktoré strany uviedli v konaní pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom, a to v takom rozsahu, ako sú uvedené v súdnom spise alebo v odôvodnení rozhodnutí súdov nižších inštancií (k tomu pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1413).

85. Z obsahu dovolania je teda zrejmá len všeobecná nespokojnosť dovolateľa s vyvedením iných skutkových zistení a záverov súdmi nižších inštancií. Samotná polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, resp. súdu prvej inštancie a spochybňovanie správnosti ich rozhodnutí, nezodpovedá kritériu uvedenému v ust. § 421 ods. 1

písm. a/, b/ CSP. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod uplatnený v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP spôsobom, aký vyplýva

z ust. § 432 ods. 2 CSP, čo vylučuje uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a je naplnený dôvod pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

86. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k vade v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, ktorá by zakladala porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces tak nie je daná prípustnosť dovolania žalobcu ani podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania v zmysle ust. § 447 písm. f/ CSP.

87. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

88. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.